

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

HYGIENA DĚTÍ A DOROSTU

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání je výchova odborníků s potřebnými teoretickými znalostmi i praktickými dovednostmi schopných zhodnotit životní a pracovní podmínky včetně odhadu rizik, stav výživy a posoudit jejich vliv na zdravý vývoj dětí a mladistvých, ochránit a zlepšovat jejich tělesné, duševní a sociální zdraví.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru hygiena dětí a dorostu je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83 a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru hygiena dětí a dorostu je zařazení do tohoto oboru a absolvování praxe v minimální délce 4 roky, z toho:

a) povinná praxe v oboru:

12 měsíců úvodní povinné praxe v rámci společného základu hygienických oborů a epidemiologie na akreditovaných pracovištích KHS:

3 měsíce hygiena výživy,

3 měsíce epidemiologie,

3 měsíce hygiena obecná a komunální,

3 měsíce hygiena práce a nemoci z povolání,

27 měsíců povinné praxe na odděleních hygieny dětí a dorostu KHS, příp. na jiném pracovišti zabývajícím se standardní problematikou hygieny dětí a dorostu pod vedením specialisty,

b) povinná doplňková praxe v dalších oborech:

3 měsíce klinická pediatrie,

3 měsíce infekční lékařství,

1 měsíc interní lékařství,

1 měsíc chirurgie,

1 měsíc laboratoř lékařské mikrobiologie,

d) účast na vzdělávacích aktivitách:

Povinná účast:

- povinný specializační kurz nebo stáž před atestací – *1 týden*,
- povinný seminář Základy zdravotnické legislativy – *1 den*,
- povinný kurz Lékařská první pomoc – *3 dny*,

Doporučená účast:

- konference, symposia, kurzy, semináře, konzultační dny apod.) pořádané IPVZ a dalšími institucemi,
- doporučená účast na krajských seminářích hygieniků jednotlivých oborů hygieny.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

Teoretické znalosti

V průběhu specializačního vzdělávání musí školenec získat teoretické znalosti v těchto tematických okruzích:

- koncepce a náplň oboru, metodika plánování činnosti, metodické vedení a spolupráce s ostatními obory hygienické služby a zdravotnického terénu,
- věkové zvláštnosti tělesného a duševního vývoje dětí mladistvých,
- způsoby sledování a hodnocení ukazatelů zdravotního stavu dětí a mladistvých,
- vlivy prostředí, pracovního prostředí a pedagogického procesu na zdravý vývoj dětí a mladistvých,
- rizikové faktory hromadně se vyskytujících chronických onemocnění a možnosti intervence,
- hodnocení správné výživy ve vztahu ke zdravotnímu stavu v jednotlivých vývojových stádiích,
- energetická potřeba organismu, doporučené výživové dávky,
- ochranné a rizikové faktory ve výživě s ohledem na další vývoj organismu,
- vliv tělesné aktivity dětí a mladistvých na zdraví,
- dětská úrazovost a její prevence,
- hygienické požadavky na provoz školských a ostatních zařízení pro děti a mladistvé,
- hygienické požadavky na školní stravování,
- podmínky pro konání zotavovacích akcí, škol v přírodě a jiných akcí pro děti,
- požadavky na vnitřní prostředí staveb a venkovních hracích ploch,
- podmínky ochrany zdraví při práci dětí a mládeže,
- epidemiologické metody sledování zdravotního stavu dětí a mladistvých,
- problematika infekčních nemocí v předškolních a školních kolektivech, způsoby prevence a represe,
- pravidelné očkování dětí a mladistvých,
- koncepce, zásady a provádění drogové epidemiologie a prevence škodlivých návyků,
- odhad míry rizika a jeho řízení v oboru,
- terorismus, radiační, chemické a biologické napadení, principy ochrany,
- platná zdravotnická legislativa vztahující se k dětem a mladistvým.

Požadovaný rozsah praktických dovedností:

- příprava (projekt) a provedení epidemiologických studií zdravotního stavu, indikace vhodného typu studie,
- užití a interpretace statistických metod v souvislosti s aspekty sledování zdravotního stavu,
- schopnost aplikace optimálních protiepidemických opatření v konkrétní situaci,
- posouzení hygienických požadavků, prostorových podmínek, osvětlení, vytápění, zásobování vodou a úklidu v předškolním a školském zařízení,
- posouzení denního režimu v zařízení pro děti a mladistvé, návrh na jeho úpravu, provozní řády,

- posouzení celodenního jídelníčku pro uzavřenou skupinu dětí a mládeže v jednotlivých věkových skupinách,
- zásady práce v ohnisku nález – anamnéza, opatření rozsah dohledu,
- antropometrické měření, hodnocení ukazatelů.

Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

4. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem - záznamy o absolvované praxi a o konkrétních činnostech do průkazu odbornosti a logbooku v šestiměsíčních intervalech, hodnocení povinného společného základu,

b) Předpoklady přístupu k atestační zkoušce

- absolvování povinných školicích akcí (závěrečný pohovor nebo písemný test),
- zhodnocení předloženého seznamu provedených výkonů (logbook),
- předložení písemné práce na zadané téma navržené školitelem,
- úspěšné absolvování písemného testu,

c) Vlastní atestační zkouška

- teoretická část - 3 odborné otázky,
- praktická část - prokázání praktických dovedností související s vypracovanou písemnou prací.

5. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru hygiena dětí a dorostu je oprávněn hodnotit vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví dětí a mladistvých. Je schopen posoudit a odborně zdůvodnit a usměrnit návrhy nápravných opatření, iniciovat a řídit preventivní programy zdraví. Opírá se o odhad zdravotních rizik, jejich interpretaci a řízení. S pomocí legislativy prosazuje ochranu veřejného zdraví. Je oprávněn samostatně vykonávat všechny výše uvedené činnosti, působit ve funkci vedoucího oddělení hygieny dětí a dorostu (po náležité praxi), stát se školitelem uchazečů o specializaci v oboru hygieny dětí a dorostu.